

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

12. hullám

A fehérvári lakosok környezetvédelmi aktivitása

2012. április 22.

Készítette: Ruff Tamás
truff@echomail.hu

Echo Innovációs Műhely
Echo Research Center
www.echonetnetwork.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network Helyi Demokrácia Audit programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szól, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti, várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyszintén mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

Az első Alba Radar adatfelvételre 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A 12. hullámra 2012. március 30. és április 1. között került sor, az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korrigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A mostani Alba Radar kutatás médiahasználati szokásokat, a Húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó lakossági szokásokat, a költészet napjával kapcsolatos véleményeket, a környezetvédelmi akciókban való részvételi hajlandóságot, az autizmussal kapcsolatos alapvető tájékozottságot valamint az adó 1 százalékának felajánlásáról alkotott nézeteket tárta fel. A korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

A környezet megóvása érdekében kifejtett aktivitás

A Föld napját április 22-én tartják, amely alkalomból különféle eseményeket rendeznek világszerte, amikkel felhívják a figyelmet a Föld természeti környezetének megóvására. Az ötletet John McConnell vetette fel 1969-ben egy UNESCO konferencián.

Denis Hayes amerikai egyetemi hallgató 1970. április 22-én mozgalmat indított a Föld védelmében, és megalapította az *Earth Day Network*-ot (=Föld Napja Hálózat). Azóta Ő az alternatív energiaforrások kutatója és szakértője lett. Már mozgalmának megindításakor több mint 25 millió amerikai állt mögé, ma pedig szinte az egész Földre kiterjed az általa kezdeményezett mozgalom. Ezernél több szervezet vesz részt benne. A Föld napja mozgalom egyik jelmondata: *„Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot?”*. 1989-ben Kaliforniában a Föld Napja Nemzetközi Hírközpont megalakulása a következő jelentős esemény volt, ettől kezdve havonta küldtek hírlevelet a világ minden országába, hogy sokféle akcióval ünnepeljék április 22-én a Föld napját az egész világon.

Az elmúlt évtizedek illetve évszázadok során az emberi tevékenység sok negatív hatású folyamatot indított el a környezeti rendszerekben, és ennek eredményei napjainkban egyre inkább láthatóvá és érzékelhetővé válnak az emberek számára. Kutatásunk során kíváncsiak voltunk arra, hogy a fehérvári állampolgárok mit tennének meg saját környezetük megóvása érdekében. A kérdést egy korábbi kutatásunk során már feltettük hasonló formában, ami jó összehasonlítási alapot ad a mostani eredményekkel, láthatjuk, hogy egy év alatt változott-e a lakosok környezetvédelmi attitűdje ezen a területen.

A lakosok leginkább a szelektív hulladékgyűjtésre és a saját autó használatának csökkentésére lennének hajlandóak, a lakosok 57 százaléka a jövőben valószínűleg szelektíven gyűjtené a szemetet, közel egyharmaduk pedig ritkábban használná saját autóját azért, hogy ezzel is előmozdítsa a környezet védelmét. A fehérváriak 27 százaléka érdeklődését fejezte ki a komposztálás iránt, közel egynegyedük aktívan dolgozna környezetvédelmi akciókban, közel egyötödük támogatna akár pénzzel is környezetvédelmi szervezeteket, 15-16 százalékuk drágább, de környezetbarát termékeket vásárolna, illetve csak visszaváltható palackos üdítőt fogyasztana, és 8 százalékuk környezetvédelmi oktatásban is részt venne.

Ha összehasonlítjuk az adatokat az egy évvel korábbi eredményekkel, nagyarányú visszaesést láthatunk a környezetvédelmi aktivitást tekintve egy kategóriát kivéve, a komposztálás iránt az elmúlt egy évben valamelyest nőtt az érdeklődés a fehérvári lakosok között.

Az alábbiak közül Ön mit tenne meg SAJÁT környezete megóvása érdekében?

	2011. február			2012. március		
	Valószínűleg megtenné	Valószínűleg nem tenné meg	Nem tudja	Valószínűleg megtenné	Valószínűleg nem tenné meg	Nem tudja
szelektíven gyűjteni a hulladékot	94	5	1	57	33	10
csökkenteni a saját autó használatát	67	19	14	27	61	12
drágább, de környezetbarát termékeket vásárolni	46	44	10	15	77	8
aktívan dolgozni környezetvédelmi akciókban (pl. szemétszedés, parkosítás, területrendezés)	40	50	10	23	65	12
csak visszaváltható palackos üdítőt fogyasztani	33	55	12	16	77	7
pénzzel támogatni környezetvédelmi szervezeteket	26	56	18	18	73	9
komposztálni	24	60	16	27	65	8
környezetvédelmi oktatásra járni	11	75	14	8	83	9

sorszázalékos megoszlás

A nők aktívabbnak tűnnek a férfiaknál a szelektív hulladékgyűjtés, a visszaváltható palackok fogyasztása, a környezetvédelmi oktatáson való részvétel, a környezetvédelmi akciókban való aktív munka és a csökkentett autóhasználat területén, de a férfiak nagyobb arányban lennének hajlandók drágább, de környezetbarát terméket vásárolni, pénzzel támogatni környezetvédelmi szervezeteket, illetve komposztálni.

Életkor szerint legtöbben minden területen a 18-34 év közöttiek lennének hajlandók tenni saját környezetük megóvása érdekében, ezek közül is kiemelkedik az, hogy 75 százalékuk szelektíven gyűjtené a szemetet, 47 százalékuk valószínűleg csökkentené a saját autó használatát a jövőben, és szintén 47 százalékuk aktívan dolgozna környezetvédelmi akciókban. A 60 éven felüliek 31 százaléka gyűjtené szelektíven a hulladékot, a többi területen 3-14 százalékuk tenne valamit környezete védelme érdekében.

Iskolai végzettség szerint is láthatóak különbségek, az alacsonyabb iskolai végzettségűek között az érettségizett és diplomás társaikhoz képest lényegesen kevesebben vannak azok, akik konkrét tevékenységekkel segítenék elő a környezetvédelmet, különösen igaz ez a környezetvédelmi akciókban

való részvételre, a drágább, de környezetbarát termékek vásárlásával kapcsolatban, illetve a saját autó használatának csökkentése esetén.

Az alábbiak közül Ön mit tenne meg SAJÁT környezete megóvása érdekében?

1. szelektíven gyűjteni a hulladékot
2. csak visszaváltható palackos üdítőt fogyasztani
3. környezetvédelmi oktatásra járni
4. aktívan dolgozni környezetvédelmi akciókban (pl. szemétszedés, parkosítás, területrendezés)
5. drágább, de környezetbarát termékeket vásárolni
6. pénzzel támogatni környezetvédelmi szervezeteket
7. csökkenteni a saját autó használatát
8. komposztálni

Változó	Kategória	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Nem	Férfi	54	13	6	18	18	23	24	28
	Nő	61	19	10	27	13	14	30	26
Korcsoport	18-34 év	75	31	17	47	19	31	47	42
	35-59 év	57	14	6	17	18	15	22	24
	60 év és idősebb	31	2	-	3	5	5	5	14
Iskolai végzettség	nincs érettségi	41	5	5	10	11	14	19	23
	Érettségizett	64	23	8	22	11	23	30	23
	Diplomás	70	21	12	43	28	15	34	41

A „valószínűleg megtenné” válaszok százalékos aránya

Demográfiai megoszlás

Az adatfelvételben résztvevők demográfiai megoszlása az alábbiak szerint alakult az Alba Radar e havi adatfelvételében:

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	47	100
	Nő	53	
Korcsoport	18-34 év	32	100
	35-59 év	47	
	60 év és idősebb	21	
Iskolai végzettség	nincs érettségi	36	100
	érettségizett	39	
	diplomás	25	